

IT2802 Informasjonsforvaltning
4.12.2006

Faglig kontakt under eksamen.....: Øyvind Vestavik

Telefon.....: 73594168 / 41422911

Tillatte hjelpemidler.....: Ingen

Språkform.....: Bokmål

Antall sider.....: 9 (inkl.forside og 4 vedlegg)

Sensurdato.....: 10. jan. 2007

Oppgave 1 Opphavsrett 1 (teller 15 %)

- Forklar kort begrepene Åndsverk, Opphavsrett og Opphavsmann.
- Forklar kort begrepene økonomiske og ideelle rettigheter.
- Når oppstår opphavsretten for et åndsverk og hvor lenge er åndsverket beskyttet av opphavsretten i Norge?
- Forklar kort hvorfor det finnes unntak til opphavsretten.
- Bernkonvensjonen definerer 3 viktige prinsipper. Forklar kort disse tre viktige prinsippene og hvordan de sikrer opphavsmenns (utenlandske og nasjonale) rettigheter i land som har underskrevet Bernkonvensjonen.

Oppgave 2: Opphavsrett 2 (teller 25 %)

I denne oppgaven skal du spille rollen som en konsulent med spesiell innsikt i opphavsrett, forretningsmodeller og digital rettighetsstyring som er innleid for å svare på noen spørsmål for et bibliotek kalt HompaBib. Under er gjengitt det du vet om HompaBib og spørsmålene som biblioteket ønsker svar på. Besvar spørsmålene.

I den norske stor-byen Hompatitt ligger det tradisjonelle biblioteket HompaBib som har mange tusen bøker om historie skrevet av mange forskjellige nasjonale og internasjonale forfattere. Disse er stort sett skrevet mellom 1880 og idag. Den nyeste boka er utgitt i 2006. Biblioteket har også en samling med gamle bøker og manuskripter som daterer seg fra antikken og opp til det 19. århundre. Det yngste eksemplaret i denne samlingen er fra 1864. Gjennom avtaler med forskjellige organisasjoner som ivaretar opphavsretten på vegne av sine medlemmer har biblioteket fått retten til å låne ut bøker og drive begrenset kopiering fra bøker og manuskripter. HompaBib har innsett at mange av bøkene og manuskriptene deres begynner å bli slitte. Endel av de er uerstattelige fordi de er unike eksemplarer (originalmanuskripter osv), andre er det vanskelig å skaffe nye eksemplarer av fordi de er utsolgt fra forlaget. HompaBib har derfor begynt å vurdere om de skal lage digitale kopier av sine bøker og manuskripter og gjøre de tilgjengelig for brukere gjennom digitale tjenester på Internett. Et slikt digitalt bibliotek vil ikke bare gi økt tilgang til materialet, men også beskytte originalene mot videre slitasje.

- Hvilke deler av våre samlinger kan vi kopiere til digital form og distribuere gjennom vårt nye digitale bibliotek uten å bryte opphavsretten?
- Må vi reforhandle våre avtaler med opphavsrettsorganisasjonene for å kunne distribuere bøker i vårt nye system?
- Hva slags type rettigheter må vi i så tilfelle sikre oss gjennom slike avtaler?
- Vi innser at vi trenger et digitalisert system for å sikre oss at våre brukere ikke bryter opphavsretten knyttet til materialet etter at det er lastet ned fra oss. Hvilke rettigheter kan behandles og beskyttes av et slikt datasystem? Hvilke rettigheter kan ikke behandles og beskyttes av et slikt datasystem?

Oppgave 3 Metadata (teller 30 %)

- For å beskrive digitale objekter bruker vi ofte Metadata. Metadata kan deles inn i ulike typer. Gi eksempler på fire typer metadata og for hver type angi to eksempler på mulige metadataelementer.
- Vedlegg 3a gir en inførsel for et dokument som er registrert i Bibsys. Vedlegg 3b viser MARC-posten for samme dokument. Beskriv samme dokument i «unqualified» Dublin Core.

- c) I Dublin Core kan en bruke kvalifikatorer («qualified Dublin Core»). Innfør kvalifikatorer for to av elementene i beskrivelsen du laget i oppgave 3 b).
- d) Beskriv «Dumb down» prinsippet for Dublin Core.

Oppgave 4 Katalogisering. (teller 30 %)

I denne oppgaven skal du bruke følgende vedlegg:

- I vedlegg 4a: 5 korte fiktive dokumenter
  - I vedlegg 4b: Starten på en navneautoritetsliste (i et ikke standardisert format)
  - I vedlegg 4c: Utdrag fra et fiktivt klassifikasjonssystem
-
- a) For hvert av de fem dokumentene i vedlegg 4a skal du lage en katalogpost. Du velger selv format for posten. Katalogposten skal *minst* inneholde forfatter, tittel osv, samt klassifikasjon og emneord (som du velger selv). Bruk vedlegg 4c for å angi klassifikasjonskoder. Du kan, om nødvendig, utvide klassifikasjonssystemet med nye klasser / subklasser.
  - b) Basert på navn (personer og organisasjoner) du finner i de fem dokumentene skal du lage en navneautoritetsliste. Et eksempel på hvordan en slik navneautoritetsliste kan være formatert finner du i vedlegg 4b.

Lykke til.

IT2802
4.desember 2006
Vedlegg 3a

Ask - Dokument

Ask - Dokument

| Logg f

[Søkekilder] [Søk] [Treffliste] [Dokument] [Samlekurv] [Søkehistorikk] [Min side]

Beskrivelse   Alle bibliotek   Emner

Søkekilde: Bibliotekbasen
PostID: 962134740

[Bestill] [Eksporter] [Legg i Samlekurv]

Tittel: Self and society in medieval France : the memoirs of abbot Guibert of Nogent / edited with an introduction by John F. Benton
I serie: Medieval academy reprints for teaching
Forfatter: Guibertus S. Mariae de Novigento abbed av Nogent-sous-Coucy
Benton, John F.
Årstall: c1984
Trykt: Toronto : University of Toronto Press
ISBN: 0806065503
Sidetall: 260 s. ill.
Emner: Frankrike | Middelalder | Livsminne
Noter: Tidligere utgitt av Harper Torchbooks, 1970

MARC-posten fra BIBSYS:

*001962134740
*008 \$ceng \$ap \$bv
*020 \$z0806065503
*082kj\$a944.02
*100 \$aGuibertus S. Mariae de Novigento \$cabbet av Nogent-sous-Coucy
*240 \$aVita sua \$lEngelsk
*245 \$aSelf and society in medieval France
\$bthe memoirs of abbot Guibert of Nogent
\$ccited with an introduction by John F. Benton
*260 \$aToronto \$bUniversity of Toronto Press \$ccl984
*300 \$a260 s. \$bill.
*440 \$aMedieval academy reprints for teaching
*500 \$aTidligere utgitt av Harper Torchbooks, 1970
*691**\$amedievaliaub
*698kj\$aFrankrike
*698kj\$aMiddelalder
*698kj\$aLivsminne
*700 \$aBenton, John F.

Tilleggsinformasjon i forbindelse med eksamensoppgaven. Noen MARC-felt er beskrevet nedenfor. Delfeltkoder er ikke tatt med.

BIBSYS-MARC

008 : informasjonskoder
020 : ISBN nr
082 : Dewey nr
240 : Standardtittel (kan sees bort fra her)
245 : Tittel

4.desember 2006

Vedlegg 4a s.1

5 korte fiktive dokumenter.

Dokument 1

Døden ved NTNU

Bernhard Borge

Med hetten på allværsjakken trukket godt foran ansiktet spaserte den unge studenten forbi Sentralbygg 2 mens han tenkte på koieturen han og hans kjære Lise var blitt invitert med på av felles venner....

Dokument 2

Døden ved NTNU

Med kriminalromanen Døden ved NTNU har forfatteren André Bjerke under psevdonymet Bernhard Borge mot alle odds levert en spenningsroman som kan ses på som en moderne versjon av «De dødes tjern» med datastudenter fra NTNU i hovedrollene.

...

Anmelder: Kristen Gislefoss

Dokument 3

Global Warming: State of the Earth

Rapport fra FNs Klimapanel 2001

Oversatt til norsk og utgitt av Kirke, undervisning og forskningsdepartementet.

FNs klimapanel (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) er et internasjonalt vitenskapelig samarbeidsorgan som jevnlig gir faglige vurderinger og oppsummeringer av den nyeste kunnskapen som finnes om klimaendringer.

Sammendrag

Klimapanelet fastslår at det er "svært sannsynlig" at den globale middeltemperaturen har økt med 0,6 °C i løpet av de siste hundre år, og at det er "sannsynlig" at mennesket gjennom utslipp av klimagasser har forårsaket det meste av oppvarmingen de siste 30-40 årene. Den konkluderer med at vi nå er mer sikre enn tidligere på at menneskelig aktivitet bidrar vesentlig til den globale oppvarmingen.

4.desember 2006

Vedlegg 4a s.2

Dokument 4

14 år i studentpolitikken

Leserinlegg, Under Dusken, 2 utgave 2006

Etter 14 års studier ved NTNU, hvor jeg må innrømme at studentpolitikken har opptatt mesteparten av min tid må jeg si at jeg kommer ut av studiene ikke bare med lærdom fra bøker og faglig kunnskap men også lærdom om praktisk politikk og arbeid som kunne vært meget nyttig for en karriere som rådgiver ved statsministerens kontor. Desverre ble min søknad til stillingen ved statsministerens kontor avslått pga at jeg ikke har betalt TV-lisens i de 14 årene jeg har vært studentpolitiker. Nå angres jeg på at jeg brukte så mye tid på å lære om politikk, finans og næringsliv ved å følge med på «Hotell Cæsar» i studietiden.....

Hans Hansen
Styrerrepresentant SiT

Dokument 5

14 år i studentpolitikken, ikke meg....

Åpent brev til redaktøren, Under Dusken, 3 utgave 2006

Det var med stor interesse jeg leste leserinnlegget «14 år i studentpolitikken» i forrige utgave av Under Dusken underskrevet av Hans Hansen, Styrerrepresentant SiT. Etter mange tilbakemeldinger fra studenter og kollegaer vil jeg bare presisere at dette leserinnlegget ikke var skrevet av undertegnede. Mitt navn er Hans Hansen og jeg var *tidligere* styrerrepresentant i Sit (2000-2001). Den Hans Hansen som har skrevet leserinnlegget i forrige utgave av under dusken var født i 1972. Undertegnede var født i 1978. Forøvrig vil jeg bare ha sagt at jeg fullførte mine studier på normert tid og har alltid betalt min TV-lisens innen forfall.

Hans Hansen
Tidligere styrerrepresentant SiT, nå prosjektleder ved IDI, NTNU.

Eksempel Navneautoritetsliste (Ustandardisert format)

Churchill, Winston

Churchill, Winston, Sir, 1874-1965 : preferred form

Churchill, Winston S., Sir, 1874-1965

Churchill, Winston Leonard Spencer, Sir, 1874-1965

Churchill, Winston

Churchill, Winston (1940-)

Churchill, Winston

Churchill, Winston (1871-1947)

Churchill, Winston

Churchill, Winston (1874-1965)

Churchill, Winston

Churchill, Winston (1620?-1688)

Utdrag fra et fiktivt klassifikasjonssystem.

- 100 <Naturvitenskap og matematikk>
  - 110 <Biologi>
    - 111 <Naturvern>
      - 111.1 <Klimagasser>
      - 111.2 <global oppvarming>
      - 111.3 <biologisk mangfold>
- 200 <Sosialvitenskap>
  - 210 <norsk politikk>
    - 211 <norske politiske partier>
    - 212 <det norske politiske system>
    - 213 <stortingets oppbygning>
  - 220 <internasjonal politikk>
    - 221 <Midt-østen>
    - 222 <Afrika>
    - 233 <Europa>
    - 234 <Nord-Amerika>
    - 235 <Sør-Amerika>
    - 236 <Oceania>
    - 236 <Det nordlige Asia>
    - 237 <Det sørlige Asia>
  - 230 <kultur>
    - 231 <litteratur>
      - 231.1 <fiksjon>
      - 231.2 <Vitenskapelige rapporter og artikler>
    - 232 <Nyheter og aktualitetsstoff>
      - 232.1 <hendelser>
      - 232.2 <norsk politikk>
      - 232.3 <internasjonal politikk>
    - 233 <Leserinlegg>